

بررسی همبستگی هوش هیجانی و رضایت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

دریافت: ۱۳۹۳/۰۹/۲۱ پذیرش: ۱۳۹۳/۱۱/۱۳ آنلاین: ۱۳۹۴/۰۱/۲۴

فاطمه نوغانی^۱

مهتاب بیات ریزی^۲

زهره قربانی^۳، طیب مریم^{۴*}

زمینه و هدف: ویژگی‌های فردی مانند جنسیت، قومیت، ناتوانی، سن، اهداف، انتظارات فردی و متغیرهای تحصیلی در ایجاد رضایتمندی دانشجویان نقش دارند. مطالعه با هدف بررسی همبستگی هوش هیجانی و رضایت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد.

روش بررسی: مطالعه به صورت مقطعی و با نمونه‌گیری خوشه‌ای در سال ۱۳۹۲ انجام شد. ابتدا به صورت تصادفی چند دانشکده از دانشگاه علوم پزشکی تهران انتخاب شده، سپس به صورت تصادفی چند کلاس از بین کلاس‌های دانشکده مورد نظر انتخاب گردید. به منظور جمع‌آوری داده‌ها و اندازه‌گیری متغیرها از دو پرسشنامه خودگزارشی رضایت تحصیلی و هوش هیجانی بار-آن (Barr-On's model) استفاده شد. پرسشنامه رضایت تحصیلی و هوش هیجانی در اختیار دانشجویان کلاس‌ها قرار گرفته و توسط آنان تکمیل شد.

یافته‌ها: ۱۶۸ دانشجو در مطالعه حاضر شرکت کردند. میانگین هوش هیجانی به‌طور کلی $3/25 \pm 0/45$ بود که به صورت جداگانه بر حسب خودآگاهی $3/44 \pm 0/59$ ، خودکنترلی $3/09 \pm 0/59$ ، خودآنگیزی $3/17 \pm 0/46$ ، مهارت‌های اجتماعی $3/73 \pm 0/59$ و هوشیاری اجتماعی $3/24 \pm 0/67$ بود. نمره میانگین رضایت تحصیلی $96/55 \pm 14/63$ بود. نتایج آنالیز نشان‌دهنده رابطه مثبت و مستقیم هوش هیجانی با رضایت تحصیلی بود. بر اساس ضریب استاندارد بتا با هر واحد تغییر در واریانس هوش هیجانی به اندازه پنج واحد در واریانس رضایت تحصیلی تغییر ایجاد شد. **نتیجه‌گیری:** می‌توان از طریق پرورش مهارت خودآگاهی و خودآنگیزی در دانشجویان میزان رضایت تحصیلی آنان را افزایش داد. با ارتقاء سطح رضایت تحصیلی به‌طور مستقیم احتمال پیشرفت تحصیلی دانشجویان در آینده افزایش می‌یابد.

کلمات کلیدی: هوش هیجانی، وضعیت تحصیلی، رضایت فردی، مهارت‌های اجتماعی، خودآنگیزی.

۱- گروه روان‌پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
۲- گروه روانشناسی، دانشکده پرستاری و طباطبایی (ره)، تهران، ایران.
۳- گروه روانشناسی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.
۴- مرکز تحقیقات تروما و جراحی سینا، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
۵- گروه مدیریت آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول: تهران، خیابان امام‌خمینی، میدان حسن‌آباد، بیمارستان سینا، مرکز تحقیقات تروما و جراحی سینا

تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۵۷۰۰۱

E-mail: tayebramim@yahoo.com

مقدمه

رضایت دانشجویان از تحصیل سازه‌ای تاثیرگذار در جریان تعلیم و تربیت است که شامل ادراک دانشجویان از برنامه‌های آموزشی، شرایط لازم برای مطالعه و همچنین رفتار و راهنمایی مربی می‌باشد.^(۱) علیرغم اهمیت بسیار زیاد سازه رضایت از تحصیل در تعلیم و تربیت، پژوهش‌های بسیار محدود از موانع اصلی تکامل این

سازه به شمار می‌آیند، به طوریکه چگونگی شکل‌گیری رضایت از تحصیل از نکات مبهم در این سازه است. به دلیل وجود چنین کاستی‌هایی، ناگزیر برای شناخت نسبی رضایت از تحصیل به سازه رضایت از زندگی به‌عنوان یک سازه کلی که رضایت از تحصیل را نیز در بر می‌گیرد، روی آورده می‌شود.^(۲،۳) پژوهش‌های انجام شده در زمینه رضایت از زندگی در بین دانشجویان بیانگر آن است که رضایت از زندگی در بین این گروه

برخورد نموده و ارزیابی مثبتی از زندگی خود دارند.^{۲۷} همچنین مطالعاتی که در خصوص بررسی رابطه هوش هیجانی و ادراک رفتار مربی به عنوان مولفه‌ای از رضایت تحصیلی انجام گرفته است، حاکی از رابطه معنادار بین هوش هیجانی و ادراک مثبت از مربی و تدریس وی است.^{۲۲} در حقیقت هوش هیجانی بر نوع ادراک دانشجویان از رفتار مربی تأثیرگذار است. دانشجویانی که هوش هیجانی بالاتری دارند، رفتار مربیان خود را مثبت‌تر ارزیابی می‌کنند.^{۲۸}

بررسی میزان رضایت از تحصیل می‌تواند پایه‌ای برای راهنمایی دانشجویان و شاخصی برای بهبود عملکردها باشد و میزان موفقیت دانشگاه را نشان دهد. از سوی دیگر بررسی رضایت دانشجو در افزایش آگاهی از فرایند آموزشی و کیفیت آن مفید بوده و گویای میزان توجه و علاقه دانشجویان به یادگیری و آموزش است. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه همبستگی هوش هیجانی و رضایت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام گردید.

روش بررسی

این مطالعه یک پژوهش توصیفی-تحلیلی از نوع مقطعی می‌باشد که در میان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۲ انجام گردید. نمونه‌گیری در این پژوهش به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای بود. ابتدا به صورت تصادفی چند دانشکده از دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه تهران انتخاب شده، سپس به صورت تصادفی چند کلاس از بین کلاس‌های دانشکده مورد نظر انتخاب گردید. پرسشنامه‌های این پژوهش (پرسشنامه رضایت تحصیلی و پرسشنامه هوش هیجانی) در اختیار دانشجویان کلاس‌ها قرار گرفته و توسط آنان تکمیل شد.

به منظور جمع‌آوری داده‌ها و اندازه‌گیری متغیرها از دو پرسشنامه خودگزارشی رضایت تحصیلی و هوش هیجانی بار-آن (Barr-On's model) استفاده شد. در تهیه پرسشنامه رضایت تحصیلی از پرسشنامه‌های Sheikholeslami و همکاران (پرسشنامه رضایت تحصیلی)، Koh و همکاران (آرامش در محیط دانشگاه) Gelded و همکاران (پرسشنامه تجدیدنظر شده رفتار معلم)، ElSada و همکاران (رضایت از تحصیل) و همچنین Bohrani و همکاران (رضایت از

سنی از گروه‌های سنی دیگر متفاوت بوده و مستلزم مولفه‌های ویژه این گروه سنی است.^{۵-۷} بر این اساس Park و همکارانش ابعاد رضایت از زندگی را در دانشجویان با دو فرهنگ متفاوت کره‌ای و آمریکایی مورد پژوهش قرار دادند و به پنج بعد رضایت از زندگی شامل خانواده، دوستان، دانشگاه، محیط زندگی و رضایت کلی از زندگی دست یافتند.^۸ در ایران نیز مطالعه زندگی دانش‌آموزان نوجوان و دانشجویان گویای آن است که رضایت از زندگی شامل پنج بعد رضایت از مدرسه یا دانشگاه، دوستان، خانواده، رضایت از خود و از محیط زندگی می‌باشد.^۹

رضایت از تحصیل را می‌توان به عنوان مولفه‌ای از رضایت زندگی محسوب نمود که شامل ادراک دانشجویان از برنامه‌های آموزشی، شرایط لازم برای مطالعه و همچنین رفتار و راهنمایی‌های معلم است.^{۱۰}

پژوهشگرانی مانند Hassan رضایت از تحصیل را بخشی از دیدگاه دانش‌آموز یا دانشجو در مورد ادراک شخصی او از محیط تحصیلی توصیف می‌کند.^{۱۱} همچنین Poirot نیز رضایت از تحصیل در دانشجویان را رضایت از همه برنامه‌های موجود در رشته انتخابی خود و همچنین از رابطه با مربی معرفی می‌کند.^{۱۲} با توجه به آنکه فقدان رضایت از تحصیل، عدم کفایت اجتماعی-اقتصادی در آینده، افت عملکرد تحصیلی و در نتیجه عدم موفقیت اجتماعی دانشجویان در جامعه و افول سازندگی کشور را در پی دارد،^{۱۳} شناسایی عوامل موثر بر آن می‌تواند گام موثری در جهت فراهم نمودن زمینه رشد و موفقیت دانش‌آموزان باشد. از جمله عواملی که می‌تواند بر ارزیابی افراد از شرایط زندگی یا به عبارت دیگر بر میزان رضایت آنها از زندگی تأثیر بگذارد هوش هیجانی است.^{۱۴-۱۷} بر اساس نتایج پژوهش‌های پیشین، هوش هیجانی یکی از مولفه‌های مهم در موفقیت تحصیلی،^{۱۸-۲۲} ادراک مثبت از رفتار مربی،^{۲۲} انگیزش^{۲۳} و رضایت از زندگی است.

پژوهش‌های انجام گرفته رابطه بین هوش هیجانی و رضایت از زندگی را در حد متوسط گزارش کرده‌اند.^{۲۴} نتایج این بررسی‌ها حاکی از آن است که هوش هیجانی پیش‌بینی‌کننده معنادار و مثبت رضایت از زندگی است.^{۲۵ و ۲۶} افرادی که از هوش هیجانی بالاتری برخوردارند عواطف خود و دیگران را به وضوح درک می‌کنند، قادر به مدیریت آن هستند و به همین دلیل نیز با مشکلات به‌طور کارآمدی

بدین معنی که امتیاز زیر ۷۰ به معنای سطح رضایت تحصیل پایین و نمرات ۷۰ به بالا به عنوان سطح رضایت تحصیلی بالا در نظر گرفته شد. در بخش توصیف داده‌ها از میانگین و انحراف استاندارد و در بخش استنباطی از آزمون رگرسیون خطی و آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. با توجه به هنجارهای موجود میزان هوش هیجانی و رضایت تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه قرار گرفت و بررسی رابطه بین این دو مولفه انجام گردید. $P < 0/05$ معنادار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

۱۶۸ دانشجو از دانشکده‌های مختلف در این مطالعه شرکت داشتند. یافته‌های به دست آمده نشان داد که حدود ۵۴٪ آنها را دختران (۹۱ نفر) و ۴۶٪ را پسران (۷۷ نفر) بودند. میانگین هوش هیجانی به طور کلی $3/25 \pm 0/45$ بود. این مقیاس به صورت جداگانه بر حسب خودآگاهی $3/44 \pm 0/59$ ، خودکنترلی $3/09 \pm 0/59$ ، خودانگیزی $3/17 \pm 0/46$ ، مهارت‌های اجتماعی $3/30 \pm 0/59$ و هوشیاری اجتماعی $3/24 \pm 0/67$ بود. همچنین در بررسی رضایت تحصیلی مقدار $96/55 \pm 14/63$ به دست آمد (جدول ۱).

به منظور بررسی وجود همبستگی بین نمره هوش هیجانی و رضایت تحصیلی ابتدا رابطه بین آنها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مورد تحلیل قرار گرفته و سپس در مرحله دوم با استفاده از رگرسیون خطی به پیش‌بینی هوش هیجانی بر اساس رضایت تحصیلی پرداخته شد. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون خطی نشان

رشته تحصیلی) استفاده گردید. در مجموع این پرسشنامه دارای ۳۰ گویه بود، که آزمودنی باید در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱ امتیاز) تا کاملاً موافقم (۵ امتیاز) میزان موافقت یا مخالفت خود با هر یک از عبارات را مشخص می‌کرد. پرسشنامه رضایت از تحصیل دارای زیرمقیاس: رضایت از دانشگاه، رشته تحصیلی، نگرش به تحصیل و رضایت از اساتید بود.

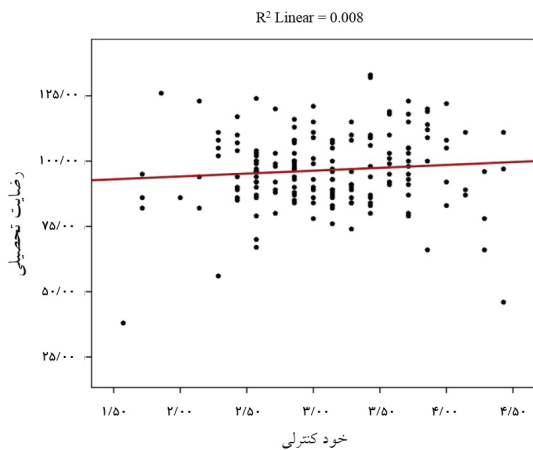
پرسشنامه هوش هیجانی بار-آن. دارای پنج مقیاس یا جنبه (مهارت‌های درون فردی، بین فردی، مقابله با فشار، سازگاری و خلق کلی) و پانزده خرده مقیاس بود. پاسخ‌های آزمون نیز در روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای در ردیف لیکرت (کاملاً موافقم، موافقم، تا حدودی، مخالفم و کاملاً مخالفم) تنظیم شد. این پرسشنامه دارای ۹۰ سوال بود که نخستین پرسشنامه فرا فرهنگی ارزیابی هوش هیجانی است.

این آزمون در سه مرحله در ایران اجرا شده و پس از انجام برخی تغییرات در متن اصلی پرسشنامه، حذف یا تغییر بعضی سوالات و تنظیم دوباره سوالات هر مقیاس، پرسشنامه از ۱۱۷ سوال به ۹۰ سوال کاهش یافت. نتایج پژوهش‌ها حاکی از پایایی و روایی مطلوب این آزمون بودند. نقطه برش این آزمون برای گروه‌های سنی مختلف و در جمعیت‌های گوناگون موجود بود، به منظور تعیین سطوح مولفه‌های هوش هیجانی و هوش هیجانی به صورت کلی از نقاط برش مربوط به گروه سنی جوانان استفاده شد.

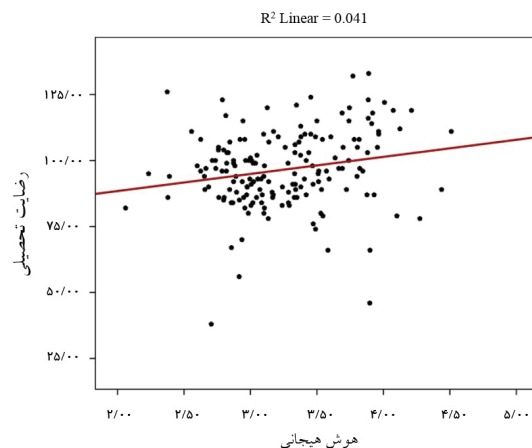
پایایی کلی آزمون با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/73$ گزارش شد. طراحان نقطه برش این پرسشنامه را ۷۰ ذکر کردند،

جدول ۱. توزیع شاخص‌های توصیفی رضایت تحصیلی و هوش هیجانی و مولفه‌های آن

متغیر	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
رضایت تحصیلی	۱۶۸	۹۶/۵۵	۱۴/۶۳	۳۸	۱۳۳
هوش هیجانی	۱۶۸	۳/۲۵	۰/۴۵	۲/۰۶	۴/۵۱
خود آگاهی	۱۶۸	۳/۴۴	۰/۵۹	۲/۱۳	۵/۰۰
خود کنترلی	۱۶۸	۳/۰۹	۰/۵۹	۱/۵۷	۴/۴۳
خود انگیزی	۱۶۸	۳/۱۷	۰/۴۶	۱/۸۶	۴/۵۷
مهارت‌های اجتماعی	۱۶۸	۳/۳۰	۰/۵۹	۱/۳۳	۵/۰۰
هوشیاری اجتماعی	۱۶۸	۳/۲۴	۰/۶۷	۱/۲۰	۵/۰۰

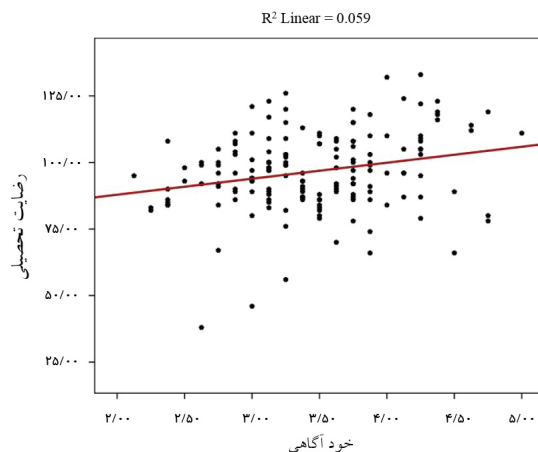

نمودار ۳: پراکندگی نقطه‌ای رضایت تحصیلی و خودکنترلی

نمودار ۱: پراکندگی نقطه‌ای رضایت تحصیلی و هوش هیجانی

واریانس رضایت تحصیلی تغییر ایجاد شد که به صورت مثبت و مستقیم بود (نمودار ۱). همچنین در این مطالعه همبستگی مولفه‌های خودآگاهی و خودکنترلی با رضایت تحصیلی به صورت جداگانه بررسی گردید. نتایج به دست آمده نشان‌دهنده همبستگی معنادار میان خودآگاهی با رضایت تحصیلی بود ($r=0/242, P=0/002$) اما متغیر خودکنترلی همبستگی معناداری با رضایت تحصیلی در میان افراد شرکت‌کننده در این مطالعه نداشت ($r=0/002, P=0/249$). نمودارهای ۲ و ۳ پراکندگی نقطه‌ای رضایت تحصیلی با خودآگاهی و خودکنترلی ترسیم شد.

نمودار ۲: پراکندگی نقطه‌ای رضایت تحصیلی و خودآگاهی

بحث

پژوهش‌های انجام گرفته رابطه بین هوش هیجانی و رضایت از زندگی را در حد متوسط گزارش کرده‌اند.^{۲۴} نتایج این بررسی‌ها حاکی از آن است که هوش هیجانی پیش‌بینی کننده معنادار و مثبت رضایت از زندگی است.^{۲۵} افرادی که از هوش هیجانی بالاتری برخوردارند عواطف خود و دیگران را به وضوح درک می‌کنند، قادر به مدیریت عواطف می‌باشند و به همین دلیل نیز با مشکلات به‌طور کارآمدی برخورد نموده و ارزیابی مثبتی از زندگی خود دارند. در

داد که بین هوش هیجانی و رضایت تحصیلی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد ($P=0/009$). همچنین با توجه به میزان R^2 هوش هیجانی به عنوان پیش‌گویی کننده رضایت تحصیلی در مدل ارائه شده قابل بیان بود، به طوری که بر اساس ضریب استاندارد بتا، با هر واحد تغییر در واریانس هوش هیجانی، به اندازه پنج واحد در

نمونه مطالعه‌ای توسط Ogundokun و همکاران در ۱۵۶۳ دانش‌آموز انجام شده است که نتایج آن حاکی از وجود رابطه معنادار بین هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی بود.^{۳۰} همچنین انگیزش درونی و سن در این زمینه نقش متغیر میانجی را ایفا می‌کردند. به نظر می‌رسد موفقیت تحصیلی تنها پیرو فردیت دانش‌آموزان و انگیزش درونی آنها بوده و از این نظر سیستم‌های آموزشی و اصول اولیه روانشناسی آموزشی و همچنین عوامل محیطی و شرایط زندگی دانش‌آموزان نادیده گرفته شده است. مطالعات مشابهی در این زمینه به بررسی همبستگی هوش هیجانی با موفقیت شغلی پرداخته‌اند که تا حدودی ایرادهای بیان شده در مورد آنها نیز صادق است.^{۳۲،۳۱} در بررسی ارتباط هوش هیجانی با موارد ترکیبی شامل میزان موفقیت تحصیلی باید عوامل زمینه‌ای فراوان در این زمینه در نظر گرفته شده و تا حد امکان از بروز خطا در این زمینه جلوگیری شده و یا همانندسازی مشخص در گروه‌های مختلف صورت گیرد.

در نهایت با توجه به یافته‌های به دست آمده، میان هوش هیجانی یعنی خودآگاهی و خودانگیزی با رضایت تحصیلی رابطه معناداری مشاهده می‌شود. با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان از طریق پرورش مهارت خودآگاهی و خودانگیزی در دانشجویان میزان رضایت تحصیلی آنان را افزایش داد. از آنجایی که نتایج چندین پژوهش نشان داده است که رضایت تحصیلی یکی از متغیرهای اصلی پیش‌بینی کننده پیشرفت تحصیلی دانشجویان است، با افزایش سطح رضایت تحصیلی به طور مستقیم احتمال پیشرفت تحصیلی دانشجویان در آینده افزایش می‌یابد.

سپاسگزاری: مقاله حاصل طرح پژوهشی تحت عنوان "بررسی همبستگی بین هوش هیجانی و رضایت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران" مصوب دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران در سال ۱۳۹۱ به شماره ۲۰۴۸۸-۲۸-۰۴ می‌باشد که با حمایت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران اجرا شده است.

مطالعه حاضر هوش هیجانی به عنوان یک مولفه درونی و شخصی از هر فرد در نظر گرفته شده که با توجه به عوامل غیرقابل تغییری مانند سن و جنس و عوامل قابل تغییر فراوانی مانند شرایط خانوادگی و اجتماعی در هر فرد به صورت جداگانه شکل گرفته است. به نظر می‌رسد بررسی و کنکاش در مورد وجود رابطه هوش هیجانی با عوامل درونی هر فرد مانند رضایتمندی وی با در نظر گرفتن عوامل دخیل در رضایتمندی فردی انجام گردد. در پژوهش حاضر میزان همبستگی هوش هیجانی و رضایت تحصیلی مورد بررسی قرار گرفت. رضایت تحصیلی به عنوان رضایت دانشجو از برآورده شدن انتظارات وی در نظر گرفته شده است.

به عبارت دیگر رضایت تحصیلی همسان با رضایت درونی فرد می‌باشد که انتظار می‌رود با هوش هیجانی تابع مشخصی تشکیل دهد و بر اساس آن با در نظر گرفتن هر کدام از این عوامل به پیش‌بینی دیگری پرداخت. نتایج به دست آمده نشان‌دهنده وجود رابطه معنادار هوش هیجانی و رضایت تحصیلی به صورت مستقیم می‌باشد، به این معنی که هر چه نمره هوش هیجانی بالاتر یا بهتر باشد رضایت تحصیلی نیز بیشتر خواهد شد که با یافته‌های مشابه در این زمینه همخوانی داشت.

مطالعه Kafetsiosa و همکاران نیز مطالعه مشابهی در ۵۲۳ دانش‌آموز پسر و دختر انجام دادند که نتایج آن نشان دهنده وجود رابطه معنادار میان هوش هیجانی و رضایت تحصیلی در دانش‌آموزان بود.^{۲۹} در برخی مطالعات رابطه هوش هیجانی با میزان موفقیت تحصیلی و پیشرفت تحصیلی مورد بررسی قرار گرفته است که البته تا حدودی با مطالعه حاضر همپوشانی دارد. البته باید میان رضایت تحصیلی دانش‌آموز یا دانشجو از خود و رضایت سیستم آموزشی از وی افتراق قائل گردید. در ارزیابی انجام شده توسط سیستم آموزشی ممکن است ایرادات و معایب آموزش نادیده گرفته شده و عدم موفقیت دانش‌آموز یا دانشجو به عنوان پدیده‌ای فردی و تابع هیجانانگیزی فردی و قدرت انطباق فرد در نظر گرفته شود. به عنوان

References

1. Parker JDA, Creque Sr RE, Barnhart DL, Harris JL, Majeski SA, Wood LM, et al. Academic achievement in high school: Does emotional intelligence matter? *Pers Indiv Diff* 2003;37(7):1321-30.
2. Flores A. Attribution style, self-efficacy, and stress as predictors of academic success and academic satisfaction in college students [dissertation]. Salt Lake City, UT: University of Utah; 2007.

3. Demaris MC, Kritsomis WA. The classroom exploring its effects on student persistence and satisfaction. *Focus Colleges Univ Sch* 2008;2(1):1-9.
4. Singley DS. Longitudinal prediction of domain satisfaction and global life satisfaction, test of social cognitive model [dissertation]. College Park, MD: University of Maryland; 2005.
5. Abdi A, Godarzi M. Cultural Development in Iran. Tehran: Ravesh Publication; 1999. [Persian]
6. Diner EE, Suh M, Lucas RE, Smith HL. Subjective well being: Three decades of progress. *Psychol Bull* 1999;125(2):276-302.
7. Zaki MA. Validation of multidimensional students' life satisfaction scale (MSLSS). *Iranian J Psychiat Clin Psychol* 2007;13(1):49-57.
8. Park N. A cross-cultural comparison of the dimension of child adolescent life satisfaction report. *Soc Indic Res* 2004;66(1-2):61-79.
9. Latifiyan M, Sheikholeslami R. The Relationship Between Life satisfaction and general health in students of college of education and psychology. 2th Seminar of University Student's Mental Health. Tehran: Tarbiat Modares University; 2004.
10. Levitz R, Noel L. The earth-shaking, but quiet revolution, in retention management. [Internet] 2005 May 3 [cited 2015 Mar 15]; Available from: URL:<https://www.noellevitz.com/papers-research-higher-education/2014/white-paper-earth-shaking-quiet-revolution-retention-management>
11. Hassan MM. Academic satisfaction and approaches to learning among United Arab Emirates university students. *Soc Behav Personal* 2002;30(5):443-52.
12. Poirot JL. Person-environment interaction: Effects of student-faculty congruence on academic satisfaction and achievement of student [dissertation]. Pullman, WA: Washington State University; 1992.
13. Bahreinian SA, Sedaghati A. Surveying the mental health in Shahid Beheshti University of Medical Sciences in years 1997-1998. *Res Med* 1999;23(2):75-81. [Persian]
14. Extremera N, Fernandez BP. Perceived emotional intelligence and life satisfaction: Predictive and incremental validity using the Trait Meta-Mood Scale. *Personal Individ Differ* 2005;39:937-48.
15. Mahdavi HR, Mahdavi HM, Safarkhani M. Effect of emotional intelligence on college students' life satisfaction. 4th Seminar of University Student's Mental Health. Iran: Shiraz University; 2008. [Persian]
16. Goleman D. Emotional Intelligence: The Theory in Practice. New York, NY: Bantam Books; 1995.
17. Wolff SB. Emotional competence inventory (ECI) technical manual. [Internet] 2005 Nov [cited 2015 Mar 15]; Available from: URL:http://www.eiconsortium.org/pdf/ECI_2_0_Technical_Manual_v2.pdf
18. Bardach RH. Leading schools with emotional intelligence: A study of the degree of association between middle school principal emotion intelligence and school success [dissertation]. Minneapolis, MN: Capella University; 2008.
19. Austin EJ, Saklofske DH, Egan V. Personality, well-being, and health correlates of trait emotional intelligence. *Personal Individ Differ* 2005;38(3):547-58.
20. Eatemadi A, Nori T. The relationship between components of emotional intelligence and academic achievement in college students. 4th Seminar of University Student's Mental Health. Iran: Shiraz University; 2008. [Persian]
21. Samari AA, Tahmasebi F. The study of correlation between emotional intelligence and academic achievement among university students. *J Funda Ment Health* 2008;9(35-36):121-8.
22. Robitaille CA. Emotion intelligence and teachers: An exploratory study of difference between general and special education teacher [dissertation]. Cincinnati, OH: Union Institute and University; 2007.
23. Bissessar CSG. College students' emotional intelligence, extrinsic and intrinsic motivation as a measurement of students' transformational leadership [dissertation]. Arizona: University of Phoenix; 2008.
24. Palmer B, Donaldson C, Con S. Emotional intelligence and life satisfaction. *Personal Individ Differ* 2002;33:1091-100.
25. Gannon N, Ranzijn R. Does emotional intelligence predict unique variance in life satisfaction beyond IQ and personality? *Personal Individ Differ* 2005;38(6):1353-64.
26. Jowkar B. The mediating role of resilience in relationship between general and emotional intelligence and life satisfaction. *Contemp Psychol* 2007;2(4):3-12.
27. Safari H. The effect of emotional intelligence and self determination on the life quality in Shiraz University students [dissertation]. Iran: Shiraz University; 2007.
28. Martin CM. A meta analytic. Investigation the relationship between emotional intelligence and leadership effectiveness [dissertation]. Greenville, NC: East Carolina University; 2008.
29. Kafetsiosa K, Zampetakisb LA. Emotional intelligence and job satisfaction: Testing the mediatory role of positive and negative affect at work. *Personal Individ Differ* 2008;44(3):712-22.
30. Ogundokun MO, Adeyemo DA. Emotional intelligence and academic achievement: The moderating influence of age, intrinsic and extrinsic motivation. *Afr Symposium* 2010;10(2):127-41.
31. Petrides KV, Frederickson N, Furnham A. The role of trait emotional intelligence in academic performance and deviant behavior at school. *Personal Individ Differ* 2004;36(2):277-93.
32. Romanelli F, Cain J, Smith KM. Emotional intelligence as a predictor of academic and/or professional success. *Am J Pharm Educ* 2006;70(3):1-10.

Correlation between emotional intelligence and educational consent of students of Tehran University of Medical Students

Fatemeh Noughani Ph.D.¹
Mahtab Bayat Rizi Ph.D. student²
Zohreh Ghorbani Ph.D. student³
Tayeb Ramim M.D.^{4,5*}

1- Department of Psychiatric Nursing, School of Nursing and Midwifery, Tehran University Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- Department of Psychology, Tabatabaiee University, Tehran, Iran.

3- Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, Azahra University, Tehran, Iran.

4- Sina Trauma and Surgery Research Center, Tehran University Medical Sciences, Tehran, Iran.

5- Department of Educational Management, Faculty of Psychology and Education, Tehran University, Tehran, Iran.

* Corresponding author: Sina Trauma and Surgery Research Center, Sina Hospital, Imam Khomeini St., Hasan Abad Sq., Tehran, Iran.
Tel: +98- 21- 66757001
E-mail: tayebmramim@yahoo.com

Abstract

Received: 12 Dec. 2014 Accepted: 02 Feb. 2015 Available online: 13 Apr. 2015

Background: Personal characteristics such as gender, ethnicity, disability, age, goals and personal expectations and academic variables such as the number of classes and grades are among the factors that could have an important role in the development of student satisfaction. Besides these factors, the relationship between emotional intelligence (EI) and academic satisfaction has received little attention.

Methods: This descriptive cross-sectional study was done in Tehran University of Medical Sciences, Tehran, 2013. Cluster sampling was applied in this study. First, faculties randomly selected from Tehran University of Medical Sciences then randomly selected classes from the faculties. Self-report and Barr-On's emotional Intelligence questionnaires were used to collect data and measuring the variables of educational satisfaction. Questionnaires were completed by students. Overall reliability test using Cronbach's alpha coefficient was 0.73. The cut-off point of questionnaires was considered 70. This means that scores below 70 points showed the low level of satisfaction and scores more than 70 points were considered as a high level of satisfaction.

Results: One hundred sixty eight students participated in the study. Average emotional intelligence was 3.25 ± 0.45 , the scale of consciousness 3.44 ± 0.59 , the self-control scale 3.90 ± 0.59 , scale spontaneous 3.17 ± 0.46 , Social skills 3.30 ± 0.59 , social consciousness 3.24 ± 0.67 , satisfactory academic 96.55 ± 14.66 respectively. There was a significant relationship between self-consciousness and educational satisfaction ($P=0.002$) but self-control variable did not significantly correlated with educational satisfaction ($P=0.249$). The results showed that emotional intelligence on academic satisfaction can be explained. A change in the variance in one unit emotional intelligence was as much as five unit of the variance student satisfaction in based on standardized beta coefficient. There is a positive and direct relationship between them.

Conclusion: The promotion of education satisfaction will increase indirectly possibility of job satisfaction in students in the future. Our results showed self-awareness and motivation skills in students increase their educational satisfaction.

Keywords: educational status, emotional intelligence, personal satisfaction, self-motivation, social skills.